

# Πορίσματα 1ου Διεθνούς Συνεδρίου Ψηφιακών Μέσων και Ορθόδοξης Ποιμαντικής

[/ Πεμπτούσια](#)



“Ίδού δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν, ἀλλ’ ἢ τό κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπί τό αὐτό”.  
Ὄντως εἶναι εὐλογία Θεοῦ, ὅταν συναντῶνται ἀδελφοί ἐν Χριστῷ, στον ἴδιο τόπο  
καί ἔχουν τή δυνατότητα νά συζητοῦν, νά συνεργάζονται, νά ἐπικοινωνοῦν καί νά  
συνδιαλέγονται γιά μεγάλα θέματα που ἀπασχο-λοῦν τους χριστιανούς τῆς ἐποχῆς  
μας.

Δοξάζουμε τον ἐν Τριάδι προσκυνούμενο Θεό, διότι φθάσαμε στο τέ-λος του  
παρόντος Συνεδρίου, διότι κατορθώσαμε νά φέρουμε σε πέρας ἕνα μεγάλο ἀθλο:  
Δηλαδή, νά οργανώσουμε ἕνα Δι-ε-θνές Συνέδριο ψηφια-κῶν μέσων καί Ορθόδοξης  
Ποιμαντικής, φέρνο-ντας σε ἐπαφή καί ἐ-πι-κοι-νω-νία ορθοδόξους χριστιανούς  
ἀπό ὅλα τὰ μέρη του κόσμου. Στο Συ-νέ-δριό μας συμμετείχαν 72 ομιλητές,  
ἐπίσκοποι, ιερο-μό-ναχοι, πρεσβύτεροι, διά-κονοι, μοναχοί, μοναχές, ἀκαδημαϊκοί,  
καθηγητές Πανεπιστημίου, νο-μι-κοί καί ἐιδικοί στη χρήση του διαδικτύου ἀπό 21  
χώρες.



Η όλη διοργάνωση του Συνεδρίου υπήρξε, όπως καταλαβαίνετε, ιδιαίτερα κοπιώδης. Από την άλλη όμως, οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι λυπούμαστε, διότι θα στερηθούμε τη φυσική σας πα-ρου-σία. Ωστόσο, ελπί-ζου-με ότι τώρα που γνωρισθήκαμε από κοντά, θα συ-νε-χίσουμε τη συνερ-γα-σία μέσω του διαδικτύου. Τα θεμέλια αυτής της συ-νε-ργασίας τέθηκαν αυ-τές τις τρεις ημέρες στη διάρκεια των ειση-γήσεων, των συζητήσεων, των διαλειμμάτων και της μετοχής μας στην υψηλότερη μορφή επικοινωνίας, τη θεία Λειτουργία. Οι υπεύθυνοι της Πemptουσίας, του Orthodox Christian Network και του Bogoslon, που α-πο-τέλεσαν τον πρώτο πυρήνα της συνερ-γα-σίας, πιστεύουν ότι το παρόν Συ-νέδ-ριο α-πο-τελεί την αφετηρία. Έχουμε ακόμη πολύ δρόμο ενώπιόν μας και σε αυτή την πορεία θέ-λου-με και άλλους συνοδοιπόρους.

Οι εργασίες του Συνεδρίου μας τελούσαν υπό την Υψηλή Αιγίδα της Αυτού Θειοτάτης Παναγιότητος του Οικουμενικού Πα-τριάρ-χου κ. Βαρθολομαίου και είχαν την ευλογία του επιχώριου Μητροπολίτη Σεβ. Μητρο-πολίτου Γλυφάδος κ. Παύλου, ο οποίος αγκάλιασε την πρωτοβουλία μας και τη στήριξε ποικιλοτρόπως.

Στο Συνέδριό μας συμμετείχαν είκοσι και πλέον Μητροπολίτες και επίσκοποι από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Μεταξύ αυτών, ο Σεβ. Μητροπολίτης Κισ-σά-μου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος, εκπρόσωπος της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου, ο Πανιερ. Μητροπολίτης Θερμοπυλών κ. Ιωάννης, εκπρόσωπος του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου, ο

Θεοφιλέστατος επίσκοπος Με-σαορίας κ. Γρηγόριος εκπρόσωπος του Μακ. Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυ-σοστόμου, εκπρόσωπος του Μακ. Αρχιεπισκόπου και πάσης Αλβανίας κ. Αναστασίου, εκπρόσωποι άλλων Ορθοδόξων Εκκλησιών και πλήθος κλη-ρικών και λαϊκών.

Στις εργασίες του Συνεδρίου τέθηκαν πολλά θέματα που αφορούν τη χρήση του διαδικτύου, το οποίο αποτελεί ένα μεγάλο ανθρώπινο επί-τευ-γμα, ένα μέσο και ένα εργαλείο για τη διευκόλυνση των ανθρώπων. Αυ-τό το μέσο μπορεί κάλλιστα να χρησιμοποιηθεί, ώστε ο λόγος του Θεού να «τρέχει και να καρποφορεί». Στις συνεδρίες και τις στρογγυλές τράπεζες αυτού του τριημέρου επισημάνθηκαν τα προβλήματα και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται από την αλόγιστη χρή-ση του, αλλά παράλληλα τονίσθηκε και η θετική του πλευρά.



Συγκεκριμένα, επισημάνθηκαν αφενός οι αρνητικές πλευρές της κατάχρησης, της παράχρησης, αλλά και των υπερβολικών προσδοκιών που δημιουργεί ακόμη και η απλή χρήση των σύγχρονων ψηφιακών μέσων επικοινωνίας και ενημέρωσης. Τονίστηκαν, επίσης, οι κίνδυνοι που απειλούν το ανθρώπινο πρόσωπο και τη σχέση του πιστού με το Θεό και την Εκκλησία μέσα στην πραγματικότητα που δημιουργούν οι καινοφανείς αυτές δυνατότητες. Μέσα στο σκηνικό αυτό, οι προειδοποιήσεις της πατερικής διδασκαλίας για τις συνέπειες της πολυδιάσπασης της ανθρώπινης υπόστασης αποκτούν νέα επικαιρότητα.

Από πολλές πλευρές κατατέθηκε η διαπίστωση ότι τα διακριτικά στοιχεία της εποχής μας, είναι η »ψη-φιο--ποίηση» της ζωής, δηλαδή η είσοδος της τεχνολογίας σε όλες τις εκ-φά-νσεις της: την εργασία, την ενημέρωση, την εκπαίδευση, τη φιλία, τις δια-προ-σωπικές σχέσεις και αλλού. Όλα αυτά αλλάζουν και την

»ταυ-τότητα» τού προσώπου που πέρα από την πραγματική της αξία, προ-σλαμ-βά-νει και μια εικονική διάσταση. Οπότε, γίνεται λόγος για μια νέα ανθρωπολογία. Για παράδειγμα, μια μικρή συσκευή ενός «έ-ξυπνου» κι-νη-τού τηλεφώνου μπορεί να αποτελεί προέ-κτα-ση και αχώριστο σύ-ντροφο του ανθρώπου. Ακόμη η κοινωνία γίνεται διαδικτυακή, πα-ρου-σιά-ζε--ται ως ζωντανός οργανι-σμός και τα τεχνικά δίκτυα ως το νευρικό σύ-στη--μά της.

Από την άλλη πλευρά, ωστόσο, πολλοί συμμετέχοντες ανέδειξαν την ιεραποστολική πρόκληση που πλέον προκύπτει από τα νέα κοινωνικά δεδομένα που διαμορφώνουν οι σύγχρονες τεχνολογίες. Προέβαλαν, δηλαδή, το πολυδιάστατο ποιμαντικό καθήκον που επιτάσσουν οι ψηφιακές συντεταγμένες του βίου μας. Στο ίδιο πνεύμα, παρουσιάστηκε η ανταπόκριση του πιστού λαού του Θεού στις πρωτοβουλίες που κατά τόπους αναλαμβάνονται για την επαφή του με τους θησαυρούς της χριστιανικής πνευματικότητας.

Έτσι, μέσα από τη συνάντησή μας δόθηκε η ευκαιρία σε πλείστους όσους αδελφούς και αδελφές, από όλες τις γωνιές της Γης, να παρουσιάσουν το ψηφιακό τους έργο, τους προβληματισμούς και τους καϋμούς τους, τους πειραματισμούς, τα αδιέξοδα και τα οράματά τους. Κοντολογίς, μετέφεραν στην ομήγυρή μας την πλούσια συνολική εμπειρία τους και την ανάπαυση από τη γεύση των καρπών των προσπαθειών τους. Παρουσιάστηκαν τρόποι αξιοποίησης των ευκαιριών της συνέργειας των ψηφιακών μέσων στη διαμόρφωση αυθεντικής χριστιανικής συνείδησης, δημιουργία ψηφιακών βιβλιοθηκών για την παροχή στους φιλομαθείς των αψευδών πηγών της χριστιανικής παραδόσεως, τυπολογίες του ακροατηρίου τους και τα συμπεράσματα από τα αιτήματα του σύγχρονου ανθρώπου.

Μέσα από όλα αυτά μάλιστα, δόθηκε η δυνατότητα στους συμμετέχοντες να γνωρίσουν μία διάσταση, η οποία δεν είχε συνειδητοποιηθεί ακόμη στο σύνολό της: εννοούμε τη σχέση του ορθόδοξου μοναχισμού με το διαδίκτυο, την πρόσληψή του από το χώρο της ασκητικής παράδοσης και τις προτάσεις που κομίζουν οι μοναχοί και μοναχές στο έργο της ιεραποστολής και του (επαν)ευαγγελισμού του κόσμου.

Οι παριστάμενοι συμφώνησαν εξ ολοκλήρου πως η «έξοδος» στον κυβερνοχώρο δεν μπορεί να συντελεστεί χωρίς προετοιμασία και προϋποθέσεις. Απαιτούνται κατάλληλα πνευματικά εφόδια, υψηλή συναίσθηση της ποιμαντικής ευθύνης που φέρει ο διαχειριστής του μέσου και οπωσδήποτε εγκυρότητα και ευαγγελικό ήθος στην εκφορά του λόγου τους. Επιπλέον, να μη λησμονείται ότι το διαδίκτυο δεν είναι παρά ένα μέσο και επομένως οφείλουμε να μην το χρησιμοποιήσουμε αλόγιστα, αλλά με τρόπο ασκητικό, που σημαίνει πως πρέπει να εμφορούμαστε από πνεύμα σύνεσης, εγκράτειας και ευθύνης απέναντί του. Μόνο έτσι, θα διέλθουμε

από τις αυταπάτες της εικονικότητας και οι δράσεις μας θα έχουν απτές και ευεργετικές συνέπειες στην πραγματική ζωή.

Πολλές πλευρές προέβησαν σε ιδιαίτερα αξιόλογες προτάσεις πάνω στις προοπτικές ανάπτυξης και συντονισμού του έργου των πνευματικών ιστοσελίδων. Έτσι, κατατέθηκε η πρόταση συνέχισης του τριήμερου γεγονότος που ζήσαμε εδώ με άλλα συνέδρια αλλά και τη δημιουργία ενός μόνιμου οργάνου που θα προωθεί τη συνεννόηση, την κατάρτιση και την αλληλοενημέρωση των υπευθύνων των ιστοχώρων αυτών - οι οποίοι, και αξίζει να σημειωθεί αυτό, λειτουργούν επί το πλείστον σε εθελοντική βάση και κινούμενοι από καθαρά ιεραποστολικό ζήλο. Τέθηκε, ακόμη, η αναγκαιότητα πιστοποίησης από κάποιον ανεξάρτητο φορέα των μέσων εκείνων που διαθέτουν τα στοιχεία εγκυρότητας και αληθούς πνευματικής οικοδόμησης του κοινού τους.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών μας, είχαμε τη χαρά να συζητήσουμε ακόμη και άλλα συναφή ζητήματα, όπως η αξιοπιστία της εκκλησιαστικής ενημέρωσης και της αναγκαιότητας αναμετάδοσης των εκκλησιαστικών ακολουθιών. Ακόμη, προσήλθαν ειδικοί και μάς διαφώτισαν σχετικά με επιμέρους ζητήματα που συνδέονται στενά με τις χρήσεις του διαδικτύου. Έτσι θίχτηκαν οι παρενέργειες ή και απειλές κοινωνικής, ιατρικής, ψυχολογικής, ποινικής κ.ά. φύσης, που ελλοχεύουν κατά την έκθεσή μας στον κυβερνοχώρο.

Είναι αλήθεια ότι το διαδίκτυο αναπτύχθηκε εκτός της Εκκλησίας, οπότε είναι αναμενόμενο να εκδηλώνεται κάποιου είδους αμηχανία σχετικά με την κατανόηση και την ενδεδειγμένη χρήση του. Αυτό όμως κάθε άλλο παρά εμποδίζει τη σύγχρονη ορθόδοξη σκέψη να αξιοποιεί τις δυνατότητές του, να το εντάσσει επιτυχώς στη δυναμική των δράσεών της και να το εξαγιάζει στο μέτρο των δυνατοτήτων της προς δόξαν του Τριαδικού Θεού. Τρεις ημέρες εντατικών εργασιών το απέδειξαν αυτό.